

WYCHODZI CODZIENNIE.

Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego,” ulica Jagiellońska
Przedpłata: si we Lwowie rocznie 12 zł. — półrocznie 6 zł. — kwartalnie 4 zł. — miesięcznie 2 zł. —
Z przesyłką pocztową: w Austrii rocznie 12 zł. — półrocznie 6 zł. — kwartalnie 4 zł. — miesięcznie 2 zł. —
Z przesyłką pocztową za granicę, do całych Niemiec rocznie 50 marek — kwartalnie 12 marek 5 srg., do Francji i Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80 franków — kwartalnie 20 franków.

Numer kosztuje 10 cent.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

DZIENNIK POLSKI

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biuro Administracji „Dziennika Polskiego,” plac Marjański
liczba 6. i 7. w domu pana Kisielki: we Wiedniu, Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Bazylei, Szwajcarii i Wrocławiu pp. Haasenstetter et Vogler, we Wiedniu A. Oppel, R. Moore, Rotter i Sp., w Warszawie Richard et Fendler, Biuro ogłoszeń w Paryżu p. Dubouche, w Petersburgu P. Polsonier 32. Ogłoszenia przyjmuje Agencja p. Ad. Ciborowskiego Rue Clement 4 Paris.
Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 6 ct. od miejsca ogłoszenia jednego wiersza drobnym drukiem (petit).
Listy z pieniędzmi mają być przesyłane franko do Administracji „Dziennika Polskiego.” Listy reklamacyjne nieopieczętowane nie podlegają opłacie.

Reklamy w rubryce „Nadesłane” 20 ct. od wiersza

Lwów 4. września.

Kurjer Pomański zamieszcza w jednym z ostatnich numerów artykuł, zatytułowany „Polacy w Austrii”, w którym zastanawia się nad rezultatem zjazdu kromieryjskiego, odnośnie do Polaków w Austrii.

„Wyznajemy” pisze ten dziennik, „że wcale nie mamy pretensji, aby hr. Kalnoky tak samo jak hr. Andrassy, albo choćby też tylko o tyle, o ile hr. Beust, chciał opierać się podstępem dyplomacji rosyjskiej. Hr. Kalnoky niewątpliwie należy do tej szkoły mełow stanu staro-austriackich, którzy widzą w nas jeszcze antytypy istniejącego status quo międzynarodowego. Najkonserwatywniejsze zachowanie się Galicji nie zmieniło dawnych przesądów tej szkoły. Mamy więc wszelkie prawo przypuszczać, że hr. Kalnoky jest rzetelnym, anizeli poprzedniego jego, wszelkim antypolskim podstępem dyplomacji rosyjskiej. A nawet, choćby w skutkach jakiejś radziej, po stronie dyplomatów rosyjskich wstrętności, wyraźnych takich podstępów w duchu artykułu *Dziennika Warsz.* nie było, (ani w Skiernewicach, ani w Kromieryżu), to już samo gorące pragnienie hr. Kalnokowego wprowadzenia jak najserdeczniejszych stosunków z Rosją, budza obawę, że w tym celu będzie działał przeważnie. Inny zaś stanu byłby n. p. w Kromieryżu mógł zwrócić uwagę dyplomatów rosyjskich na to, że, aby sojuszy z Austrią był serdeczny, trzeba by uczynić pewne ustępstwa Kromieryżowi, zwolnić panującą tam teoryzmy i system determinacyjny; ale co do hrabiego Kalnokowego, można tylko przypuścić, że zdając się na prowadzenia „harmonii” w odwrotnym kierunku.

Ponieważ nam nie chodzi wcale o jakakolwiek teorię, lecz o prawdę, zapiszemy w tem miejscu, że inspirowany z „biura prasowego hr. Kalnokowego” *Fremdenblatt*, do znanego czytelnikom artykułu *Dziennika Warsz.* dodał uwagę: „Jak już wiemy, z powodu zachowania się innych dzienników rosyjskich głos ten nie może nas obalać (beirren). Przekonanie, że każde z dwóch źródeł, względem swych spraw wewnętrznych może tylko działać według swych własnych potrzeb, jest zbyt powszechnym, abyśmy go potrzebowali dowodzić.” — To brzmiałoby bardzo upokajające. Niestety artykuły *Neue fr. Presse*, wnieśli inspirowanej z Ministerstwa spraw zagranicznych, brzmia odmiennie. A w monarchijnej *Allgemeine Zeitung* w korespondencji, pisanej przez jednego z głównych urzędników biura prasowego hr. Kalnokowego co do owego artykułu *Dziennika Warsz.*, napotykały następującą uwagę: „Aby przyjaźniomemu z nami państwu (rosyjskiemu), nie daćmy zażądać na zewnątrz do wspólnego celu, nie był dany żaden powód do skargi, tego gość nie pragnemy, a z nami ci wszyscy, którym żyć na sercu utrzymanie i potwierdzenie przynależności do wspólnoty dwoma państwami.” — Wyznaczył, że *Dziennik* właśnie ubolewał nad hegemonją Polaków, łatwo sobie wyłomaczyć, że ta uwaga znaczy. Słowem, obawiamy się, że hr. Kalnoky, tak na mocy dawnych przesądów, to też w skutkach zbytniej gorliwości w popieraniu sojuszu z Rosją, działać będzie (jak działał 4 lat) przeciwko nam a przeciwnie zdanie uwalniając nas niezasadnie optymizmem.

Natomiast wcale nie przypuszczamy, aby dożenie nasze w Galicji mogło się istotnie znacznie pogorszyć. Położenie nasze w tej prośbie dawnej Polski nie zasada się na jakiejś dobrej woli i łasce, lecz jest ono wynikiem zasług 10-10 letniej pracy dziejowej na polu walki i na polu pracy umysłowej. Żaden Rząd austriacki nie zdoła w Galicji utworzyć Sejmu, któryby nie był przeważnie polskim. — Choćby zniesione dotychczasowe grupy wyborcze i wprowadzono wybory na podstawie powszechnego głosowania, zawsze będziemy mieli większość w Sejmie galicyjskim. Takiego przewrotu, jaki w Czechach spowodować może każda zmiana gabinetu, nie potrzeba się więc obawiać w Galicji. Bo tam przewaga żywiołu polskiego nie opiera się ani na sztucznych ustawach wyborczych, ani wyłącznie na liczbie, lecz na dziejach, na wyższości cywilizacyjnej i społecznej. Trzeba by chyba znieść konstytucję, aby w myśl *Dziennika* przynajmniej na pozór złać faktyczną i prawną przewagę żywiołu polskiego w Galicji, ale na co by się to przysiało? A wreszcie, mimo Kromieryża, o zniesieniu konstytucji w Austrii mowy być nie może. Wreszcie nie tylko, że się nie obawiamy żadnej katastrofy w Galicji, ale nadto jesteśmy przekonani, że Delegacja galicyjska i w Radzie państwa, byle chciała użyć swego wpływu, zdoła zażegnać wszelkie inne wrogi nam zamysły.

Wobec powyższego zdania *Kurjera Pozn.* o hr. Kalnokowym nie od rzeczy będzie przytoczyć słowa paryskiego *Tempsa* o ostatnich zjazdach z carem Rosji: „Jeżeli coś jest jasnym w dyplomatycznych kombinacjach, naczyniach zjazdami w Skiernewicach i Kromieryżu, to to, że Austria straciła tam pewność ewentualnego wsparcia ze strony Niemiec przeciwko Rosji. Cesarz Aleksander III, przystępując do sojuszu dwóch innych mocarstw, tem samem zobowiązał się nie poruszać kwestii tureckiej, może nawet zgodzić się co do pewnych kwestii specjalnych, oddając Bułgarię pod wpływ Rosji, Serbię pod wpływ Austrii. Byłoby to coś; nauczono się w Europie zadowalać się odcroczeniami, z czego wynika, że grzeźbienie wymieniane pomiędzy dwoma dworami cesarskimi zapowiadają raczej zawieszenie broni, aniżeli pokój i raczej odcroczenie trudności, aniżeli ich rozwiązanie.”

Wczoraj dopiero otrzymał tutejszy Komitet program przyjęcia Polaków w stolicy Węgier. Program ułożony jest na dni trzy i przedstawia się jak następuje:
Dnia 6. września. Powitanie gości na dworcu centralnym przez starszego burmistrza miasta p. Rathę w języku węgierskim.
Powitanie p. Stempienia w imieniu Polaków mieszkających w Buda-Pesztu.
Dziewięć polskie podadzą ziomkom bukiety i będą sypać kwiaty.
Odjazd z dworca przez ulicę Rottenbilla, Andrasiego i redutę, z kądem rozjeżdżą się goście do swoich pomieszek.
Dnia 7. września zjeżdżają się goście przed redutą o godzinie 8. rano, z kądem gremialny odjazd na wystawę o godzinie 1/2.
Przyjęcie gości przez Komitet wystawowy i oprowadzenie po wystawie.
O godzinie 2. po południu bankiet dany przez miasto dla gości.
Toasty następująć będą w tym porządku: 1. Toast p. Rathę na cześć króla węgierskiego w języku węgierskim. 2. Toast p. burmistrza Gerlo czygo na cześć przybyłych Polaków, treści bratnio-przyjaźniaczej bez przymieszek politycznej. P. Gerloczy wyrazi radość z przybycia

Polaków na ziemię węgierską. 3. Odpowiedź p. Mochnackiego na mowę p. G. 4. Toast p. Korytyńskiego na cześć Węgrów. 5. Inne toasty tak ze strony Węgrów jak i Polaków.
Wieczorem tegoż dnia odbędzie się iluminacja wystawy na cześć gości polskich.
Dnia 8. września. Schadzka u Hagla przed redutą o godzinie 8 1/2, rano, z kądem o godzinie 9. rano udadzą się uczestnicy wycieczki do pomnika Petőfi'ego, a następnie zwizdzą grób Woronickiego.
Program kończy się wycieczką okrętami na wyspę Małgorzaty 3 1/2, po południu. Uczestnikom wycieczki, którzy w roku 1848/9 brali udział w walce o wolność węgierską, będą na pamiątkę wręczone srebrne medale.
Do godziny 7. wieczorem odebrano wczoraj razem 220 legitymacji dla 270 osób, a to 220 mężczyzn a 50 pań. Zgłosiło się na wycieczkę 410 osób — a więc nieodebrano jeszcze 190 legitymacji, bez których nie będzie można otrzymać biletu kolejowego po zniżonej cenie.
Przypominamy więc, że ostatni termin do odbioru legitymacji w Magistracie jest w sobotę godz. 12. w południe. Bilet z Lwowa do Pesztu i napowrót z prawem zatrzymywania się po drodze przez dni 14 kosztuje w II. klasie 20 zł. 26 ct., w III. kl. 14 zł. 26 ct. Kolej Karola Ludwika dała tytuł zwykłą zniżkę 33 1/2%, kolej węgierska 50%.

Wycieczka do Buda-Pesztu.

Wczoraj dopiero otrzymał tutejszy Komitet program przyjęcia Polaków w stolicy Węgier. Program ułożony jest na dni trzy i przedstawia się jak następuje:
Dnia 6. września. Powitanie gości na dworcu centralnym przez starszego burmistrza miasta p. Rathę w języku węgierskim.
Powitanie p. Stempienia w imieniu Polaków mieszkających w Buda-Pesztu.
Dziewięć polskie podadzą ziomkom bukiety i będą sypać kwiaty.
Odjazd z dworca przez ulicę Rottenbilla, Andrasiego i redutę, z kądem rozjeżdżą się goście do swoich pomieszek.
Dnia 7. września zjeżdżają się goście przed redutą o godzinie 8. rano, z kądem gremialny odjazd na wystawę o godzinie 1/2.
Przyjęcie gości przez Komitet wystawowy i oprowadzenie po wystawie.
O godzinie 2. po południu bankiet dany przez miasto dla gości.
Toasty następująć będą w tym porządku: 1. Toast p. Rathę na cześć króla węgierskiego w języku węgierskim. 2. Toast p. burmistrza Gerlo czygo na cześć przybyłych Polaków, treści bratnio-przyjaźniaczej bez przymieszek politycznej. P. Gerloczy wyrazi radość z przybycia

Polaków na ziemię węgierską. 3. Odpowiedź p. Mochnackiego na mowę p. G. 4. Toast p. Korytyńskiego na cześć Węgrów. 5. Inne toasty tak ze strony Węgrów jak i Polaków.
Wieczorem tegoż dnia odbędzie się iluminacja wystawy na cześć gości polskich.
Dnia 8. września. Schadzka u Hagla przed redutą o godzinie 8 1/2, rano, z kądem o godzinie 9. rano udadzą się uczestnicy wycieczki do pomnika Petőfi'ego, a następnie zwizdzą grób Woronickiego.
Program kończy się wycieczką okrętami na wyspę Małgorzaty 3 1/2, po południu. Uczestnikom wycieczki, którzy w roku 1848/9 brali udział w walce o wolność węgierską, będą na pamiątkę wręczone srebrne medale.
Do godziny 7. wieczorem odebrano wczoraj razem 220 legitymacji dla 270 osób, a to 220 mężczyzn a 50 pań. Zgłosiło się na wycieczkę 410 osób — a więc nieodebrano jeszcze 190 legitymacji, bez których nie będzie można otrzymać biletu kolejowego po zniżonej cenie.
Przypominamy więc, że ostatni termin do odbioru legitymacji w Magistracie jest w sobotę godz. 12. w południe. Bilet z Lwowa do Pesztu i napowrót z prawem zatrzymywania się po drodze przez dni 14 kosztuje w II. klasie 20 zł. 26 ct., w III. kl. 14 zł. 26 ct. Kolej Karola Ludwika dała tytuł zwykłą zniżkę 33 1/2%, kolej węgierska 50%.

W Buda-Pesztu donoszą: W kołach tutejszych słuchaczy Uniwersytetu czynią energiczne przygotowania, by się również przyczynić do solennego przyjęcia polskich gości. W tym celu utworzył się osobny Komitet, który do akademickich obywateli następującą wystosował odezwę: „Szczególnie współobywateli! Kilka dni tylko dzieli nas od chwili, gdy w mury naszej stolicy przybędą goście, na których samo wspomnienie serce każdego Węgra silnie bije. Wczoraj 7. września będziemy mogli kochać polskich naszych braci w gronie naszym powitać. Ktoż nie wie o tem, jakie ów dzień na nas obowiązywać będzie, ktoż nie wie, czemu jest ów kochany naród polski dla nas? Po cóż my mamy odpowiadać na to pytanie, gdy przecież serce każdego Węgra odpowiadać nie może. Czy miał Węgier kiedykolwiek radość, którejby bratni nasz naród jak najserdeczniej nie odezwał, a gdy boleść pierś nam nieukała, czyż nie wyławialiśmy wspólnie łez niedoli? Gdy ojezyźniła nas i naszej wolności groziło niebezpieczeństwo, czyż nie dał nam ów naród swych bohaterów synów, by za nas swą krew przelali? Tak pełno jest drogich nam grobów w naszej Ojczyźnie, kryjących zwłoki za naszą wolność poległych Polaków, do których wdzienę potomkowie pielgrzymują na wspomnienie tych dni wielkich. Nadszedł czas, szanowni współobywateli, w którym my pokazaliśmy, że nasz entuzjazm dla polskiego narodu nie tylko w sercach naszych żyje, ale że my jemu i na zewnątrz wyraz dać potrafimy. Aby entuzjazm nasz okazał się godnym imienia węgierskiej młodzieży, są niezbędne rozliczne zarządzenia, nad którymi obradować należy.”

W Buda-Pesztu donoszą: W kołach tutejszych słuchaczy Uniwersytetu czynią energiczne przygotowania, by się również przyczynić do solennego przyjęcia polskich gości. W tym celu utworzył się osobny Komitet, który do akademickich obywateli następującą wystosował odezwę: „Szczególnie współobywateli! Kilka dni tylko dzieli nas od chwili, gdy w mury naszej stolicy przybędą goście, na których samo wspomnienie serce każdego Węgra silnie bije. Wczoraj 7. września będziemy mogli kochać polskich naszych braci w gronie naszym powitać. Ktoż nie wie o tem, jakie ów dzień na nas obowiązywać będzie, ktoż nie wie, czemu jest ów kochany naród polski dla nas? Po cóż my mamy odpowiadać na to pytanie, gdy przecież serce każdego Węgra odpowiadać nie może. Czy miał Węgier kiedykolwiek radość, którejby bratni nasz naród jak najserdeczniej nie odezwał, a gdy boleść pierś nam nieukała, czyż nie wyławialiśmy wspólnie łez niedoli? Gdy ojezyźniła nas i naszej wolności groziło niebezpieczeństwo, czyż nie dał nam ów naród swych bohaterów synów, by za nas swą krew przelali? Tak pełno jest drogich nam grobów w naszej Ojczyźnie, kryjących zwłoki za naszą wolność poległych Polaków, do których wdzienę potomkowie pielgrzymują na wspomnienie tych dni wielkich. Nadszedł czas, szanowni współobywateli, w którym my pokazaliśmy, że nasz entuzjazm dla polskiego narodu nie tylko w sercach naszych żyje, ale że my jemu i na zewnątrz wyraz dać potrafimy. Aby entuzjazm nasz okazał się godnym imienia węgierskiej młodzieży, są niezbędne rozliczne zarządzenia, nad którymi obradować należy.”

W Buda-Pesztu donoszą: W kołach tutejszych słuchaczy Uniwersytetu czynią energiczne przygotowania, by się również przyczynić do solennego przyjęcia polskich gości. W tym celu utworzył się osobny Komitet, który do akademickich obywateli następującą wystosował odezwę: „Szczególnie współobywateli! Kilka dni tylko dzieli nas od chwili, gdy w mury naszej stolicy przybędą goście, na których samo wspomnienie serce każdego Węgra silnie bije. Wczoraj 7. września będziemy mogli kochać polskich naszych braci w gronie naszym powitać. Ktoż nie wie o tem, jakie ów dzień na nas obowiązywać będzie, ktoż nie wie, czemu jest ów kochany naród polski dla nas? Po cóż my mamy odpowiadać na to pytanie, gdy przecież serce każdego Węgra odpowiadać nie może. Czy miał Węgier kiedykolwiek radość, którejby bratni nasz naród jak najserdeczniej nie odezwał, a gdy boleść pierś nam nieukała, czyż nie wyławialiśmy wspólnie łez niedoli? Gdy ojezyźniła nas i naszej wolności groziło niebezpieczeństwo, czyż nie dał nam ów naród swych bohaterów synów, by za nas swą krew przelali? Tak pełno jest drogich nam grobów w naszej Ojczyźnie, kryjących zwłoki za naszą wolność poległych Polaków, do których wdzienę potomkowie pielgrzymują na wspomnienie tych dni wielkich. Nadszedł czas, szanowni współobywateli, w którym my pokazaliśmy, że nasz entuzjazm dla polskiego narodu nie tylko w sercach naszych żyje, ale że my jemu i na zewnątrz wyraz dać potrafimy. Aby entuzjazm nasz okazał się godnym imienia węgierskiej młodzieży, są niezbędne rozliczne zarządzenia, nad którymi obradować należy.”

Wydalenie z Prus.

Krakowski Komitet opieki nad wydalonymi z Prus rodakami wydał następującą odezwę: Wśród strasznych klęsk, zawodów i przesładowania, którego nieszczęśliwy nasz naród od tak

dawna doznaje, wydalenie braci naszych z pod Rządu pruskiego, zajmie również bardzo smutną kartę w historii naszej.

Wskutek tego zawiązał się w Krakowie Komitet Opieki nad wydalonymi z Prus, nieszczęśliwymi rodakami naszymi, który na mocy jednoznacznej uchwały postanowił odezwać się do znanych z poświęcenia uczuć patriotycznych i ofiarności obywateli mieszkających w stolicy, aby raczyli przyjmować tych nieszczęśliwych braci naszych, wydalonych z własnej ziemi, pozbawionych ognisk domowych, zapracowanego ciężko mienia, a szukających przytułku i pracy! Umieszczenie przybywających na kwatery kilkudziesięciu, dopóki nie wyjadą się dla nich obowiązku, ułatwi wiele Komitetowi trudne nadzwyczaj zadanie pomieszczenia tylu osób, wśród braku funduszy i tak małych stosunkowo składek na ten cel złożonych.

Żaskawe oferty na mieszkanie dla nieszczęśliwych współbraci naszych uprasza się składać w Biurze przy ul. Golebkiej 1. 5.

Kraków dnia 1. września 1885.
Ksawery Konopka, przewodniczący Komitetu. *Zygmunt hr. Cieszkowski*, zastępca przewodniczącego Komitetu.

Z Poznania donoszą: Biura informacyjne, które dla wydalonych z Prus w wielu miastach urządzone zostały, odmawiają wszelkiej pomocy tym wydalonym, którzy się do Ameryki udają zamiarując.

W Rusi Aksakowa jakiś p. Szarapow zamieścił objaśnienie, mające położyć koniec polemice, jaka wywodziła się w prasie rosyjskiej z powodu rosyjskich poddanych wypędzonych z Prus. „Dopiero co powróciłem z miejsca — pisze p. Sz. — i widziałem sam kilkudziesięciu tych wypędzonych w pogranicznym powiecie bzdzińskim, w piotrkowskiej gubernii. Wiem dowiednie, że podzielić ich (wszystkiego około 30.000) można w taki sposób: a) około 1000 Polaków emigrantów mniej lub więcej skompromitowanych, którzy pościągali do Austrii; b) około 9.000 żydów zbierających od służby wojskowej; c) rozproszili się po Europie i d) pozostałe 20.000 Polaków, wyłącznie włościan i rzemieślników, nie mających nic wspólnego z polityką, którzy przemieszkali za granicą po kilka a często po kilkadziesiąt lat, mających żony i dzieci (te ostatnie częstokroć w służbie wojskowej pruskiej) i nieskompromitowanych nieczym zgoda, ani w obec nas, ani też w obec Prusaków. Cel wydalenia jest czysto polityczny. Żywił ten trzymać się blisko granicy i przeszkadzać zupełnemu ziemiowiciu Poznania.” Tak pisze korespondent *Rus. Petersburgskiej wiadomości* powtórzysz jego słowa dodając od siebie: „Tak wie sporna kwestia jeszcze i po wyjaśnieniu p. Szarapowa przedstawia się tak, że wypędzają byłych rosyjskich poddanych, ale — nie Rosjan. A co Rosję bezpośrednio może obchodzić niemiecenie Poznania?”

P. Wrangel, konsul rosyjski w Gdańsku, wniósł za siebie w sprawę wydalenia poddanych rosyjskich z terytorium niemieckiego. Tak przynajmniej pisze *Nowosti*, powołując się na oświadczenie *Neue fr. Presse*. Na podstawie tych informacji dziennik petersburski podaje co następuje:

„Wydalenie znacznej ilości poddanych rosyjskich z wschodnich prowincji pruskich wywołało nareszcie dyplomatyczną korespondencję pomiędzy Petersburgiem a Berlinem. Gazety poznańskie donoszą, że w tych dniach do rosyjskiego konsula w Gdańsku, p. Wrangla, przybyła deputacja, która w imieniu poddanych rosyjskich prosiła o opiekę i obronę konsula w obec surowych środków przedsięwziętych przez władze pruskie. Konsul oświadczył deputacji, że Rząd petersburski jest bardzo niezadowolony ze sposobu postępowania Rządu pruskiego, i że on konsul gotów jest dać wszelką pomoc każdemu poddanemu rosyjskiemu, mającemu paszport w porządku. Następnie p. Wrangel oświadczył, że wschodnie pruskie i poznańskie Komitety wspierania wydalonych mogą udać się do niego z petycją, w której powinny być wyszczególnione wszystkie skargi wydalonych. Petycję ową wraz ze skargami p. Wrangel ma przesłać do Petersburga i poprzeć energicznie wystawieniem się o pomoc dla wydalonych”. Podajemy powyższy ustęp na odpowiedzialność cytowanego wyżej dziennika.

W kwadrans po wyładowaniu naszych podróźnych przybiła do brzoza druga barka, wyskoczył z niej młody człowiek w mundurze wojskowym, skierował się w szpaler kwitnących kameli i znikł na zakręcie drogi; przez szpaler ten przechodziła właśnie nasza polska rodzina, spotkawszy nowo-przybyłego z niemałym zdumieniem poznała w nim swego towarzysza podróży z Krakowa do Wiednia, który z ukłonem pełnym dystynkcyj i galanterji powitał ich temi słowami:

— Błogosławie los szczęśliwy, który pozwolił mi spotkać państwo; — przejeżdżając przez Tryest post. nowitkiem jak zwykle wstąpił do Miramare, korzystając z pięknej pogody udałem się nad brzeg morza, wsiałem do barki, by pobujać trochę po spokojnym Adriatyku; później miałem zamiar dorózkę udać się do Miramare, zachęcony jednak państwa przykładem, spostrzegłszy jednozłagłowa barkę płynącą w stronę nadmorskiego zamku, kazałem żeglarzom podążyć za nią — nie żałując tego wcale, przez drogę dolatywałem mnie srebrne dźwięki pięknych barkaroli, które dawały wiele uroku tej mojej morskiej wycieczce; — byłym najszczęśliwszym gdybyście państwo pozwoili mi towarzyszyć sobie w powrocie.

Oczywiście, iż z chęcią zgodzono się na wspólny powrót; dzień miał się już ku schyłkowi, gdy podróźni nasi obdali od brzegów Miramare. Wieczór był cichy, spokojny, jasne promienie słońca gasły już z wolna na zachodzie oblewając purpurowym blaskiem gładką powierzchnię morza; jakkolwiek cisza panowała w naturze, dziwny pokój malował się na twarzach wioślarzy

która w imieniu poddanych rosyjskich prosiła o opiekę i obronę konsula w obec surowych środków przedsięwziętych przez władze pruskie. Konsul oświadczył deputacji, że Rząd petersburski jest bardzo niezadowolony ze sposobu postępowania Rządu pruskiego, i że on konsul gotów jest dać wszelką pomoc każdemu poddanemu rosyjskiemu, mającemu paszport w porządku. Następnie p. Wrangel oświadczył, że wschodnie pruskie i poznańskie Komitety wspierania wydalonych mogą udać się do niego z petycją, w której powinny być wyszczególnione wszystkie skargi wydalonych. Petycję ową wraz ze skargami p. Wrangel ma przesłać do Petersburga i poprzeć energicznie wystawieniem się o pomoc dla wydalonych”. Podajemy powyższy ustęp na odpowiedzialność cytowanego wyżej dziennika.

ZIEMIE POLSKIE.

W Nrze 29 *Kraju*, pisze redakcja tegoż pisma, straciłmy historię mniemanego zatargu i mniemanej rozmowy miejscowego sprawnika z marszałkiem szlachty powiatu telszowskiego, Michałem Ogińskim, w przedmiocie herbu i znaków herbowych, przysługujących Telszom i zarządowi miejskiemu. Po formalnym zaprzeczeniu ze strony ks. Ogińskiego, ażeby kiedykolwiek przypisywał mu przez korespondenta *Wil. Wiestnika* dialog istniał, półtorędzio organ kraju północno-zachodniego nie zaprzestał polemiki. Przeniósł ją tylko na grunt inny, sprowadził do pytania: jakiego właściwego herbu używać powinno miasto Telsze. Przyczem nie obeszło się snadź i tym także razem bez osobistych wycieczek. skoro w Nrze 170 *Wil. Wiestnika* znajdujemy ponowny protest ks. Ogińskiego. Jasno, treściwie i spokojnie oznajmia w nim zaatakowany trzykrotnie marszałek (Nr. 159, 142 i 149 *Wil. Wiestnika*): 1) że Telsze od przywileju króla Stanisława-Augusta z dnia 6. grudnia 1791 używały i używają herbu, wyobrażającego św. Stanisława, biskupa krakowskiego; 2) że przywilej pomieniony, a przeto i herb w nim przypisany, obowiązywały Telsze nie tylko przez przyłączenie tego miasta do Cesarstwa rosyjskiego, ale też i po tem przyłączeniu, jak się to okazuje z ukazów senatu, który książę Ogiński przytacza w porządku dat i numerów rejestrowanych; 3) że po wprowadzeniu ustawy o samorządzie miejskim pieczęcie i oznaki dla miasta Telsz zrobione zostały zgodnie z art. 98 tej ustawy i stosownie do rozkazu Najwyższego z roku 1871: 4) że herb, o którym mówi *Wil. Wiestnik*, jest herbem powiatu, nie zaś miasta Telsz; 5) że w roku bieżącym po raz pierwszy zainterpolowano ks. Ogińskiego o całą tę sprawę, dał on objaśnienie zgodne z rzeczywistością, nie wtrącając się do kwestji gawęd o rosyjskim lub polskim herbie, ani o opiece św. Stanisława nad Polską; nareszcie 6) co do innych insynuacji korespondenta lub redakcji *Wil. Wiestnika*, to ks. Ogiński nie podejmuje ich nawet, gdyż samo pismo półtorędzio wie o tem najlepiej, jaką do nich wiarę przywiązywać należy. „Powieć to tylko (kończy napadnięty), że ani ja, ani moja rodzina nie schodziłmy z drogi prawa i że zawsześmy wiernymi byli Panującemu i Rządowi.” Ostatnie słowa ks. Ogińskiego skierowane zostały do pism, które incydent z *Wil. Wiestnika* u siebie omawiały, z prośbą, ażeby też i ponownie jego sprostowaniu miejsca w swych kolumnach nie odmówiły. Czynimy zadość temu żądaniu.

Z podróży.

Nowela

przez

W. D.

(Dokończenie.)

Po kilkunastogodzinnej podróży oczom naszym przedzielił się morze w całej pełni swego majestatu: łagodne światło księżyca srebrzące spójne Adriatyku wody z dźwięną harmonią, tęczyło się z różnokolorowym blaskiem okrętowych latni, wesołe okrzyki majtków, czuwających jeszcze trochę do późniejszej pory, ożywiały ten obraz ważny i pełen tajemniczej, uroczystej ciszy — dół ten czarujący prawdziwie, zachwycił podróżnych naszych, Marylka nie odrywała oczu od strony morza i raz po raz w uniesieniu wołała: — Ach! cudowne, śliczne morze!... uroczyste, przepyszny widok!
Było to w połowie marca; nazajutrz jasna pogoda na wschodzie zapowiadała dzień pogodny, pierwszy błysk słońca obudził ze snu Marylkę, w obawie aby nie oduciała matki ubrała się i pospiesznie i zapukała do drzwi brata — Zdzisław nie spał już także, ułożył więc przed program wycieczki we dwoje nad brzeg morza przed śniadaniem jeszcze; ożyła jednak głosy rozbudzenia w sąsiednim pokoju zbudziły matkę, wycieczka więc musiała być odłożona na później; po śniadaniu pani ulegając prośbom córki udała się najpierw zwizdzieć piękny port tryestyński; port ten większy w państwie austriackim imponujący i śliczny robi wrażenie; jak okiem zasięgnąć legiem morza w przystani nie przelicezone stokręty powiewające na nich różnobarwne flagi, są to niby ptactwo olbrzymie rozsławiające się do lotu. Wszystkie niemal narodowości przorzą tu harmonijną całość: ruch, życie, panuje w wszystkich okrętach — tu czarni, afrykańscy jolkiwie wydłagujący produkta swych krajów, tu pasażerski okręt Wielkiej Brytanji wyszukany urządzone komfortem, właśnie

w tej chwili zarzuca kotwicę, a na pokładzie kilku Włochów powracających do ojczyzny z nadmorskiej krainy Albionu, z okrzykiem radości witało ziomków swoich, powiewając ku nim białymi chustkami; tam znowu eleganci jacht francuski i rozporoszeni mimowolna obawą Marylka z bratem zanculi pieśń żeglarską, głosy ich silne, świeże, tacyły się harmonijnie z uderzeniem wiosel żeglarzy, a melodia tęskna, rzewna, płynęła po modych falach morskich i ginęła w oddali.
Od strony Tryestu punkt jakiś czarny okazał się z daleka, bystre oko żeglarzy rozpoznawało w nim drugą barkę jednozłagłową, widąc, że ktoś wiecie zachęcony przykładem naszych podróźnych odważył się na tę trochę niebezpieczną żeglęgę; widok drugiej barki dodał odwagi naszej polskiej rodzinie. — Tymczasem po upływie pięciu minut z przeciwniej strony zarysował się łód stały i uroczy zamek Miramare, niby gniazdo orle zbudowany na skale wśród kwiatów i zieleni, coraz wyraźniej przedstawiał się olśnionym tym czarownym widokiem podróźnym naszym.
Zamek Miramare w istocie każdego zachwycił musi — tak ógród jak i zamek w stylu amerykańskim założony przez Maksymiljanę I., utrzymany nawet, że nieszczęśliwy brat cesarza Franciszka Józefa sam wybrał sobie na mieszkanie to czarowne miejsce, i sam dawał plan tak na ógród jak i na zamek, który zbudowany na olbrzymim odcinku skały wystającym na morze zdaleka zdaje się zawieszony w oboku — apartamenty wewnątrz wspaniałe, przedewszystkiem sala tronowa z prawdziwym urządzeniem przepychu, gabinety indyjski, chiński, japoński z odpowiednim obiciem i urządzeniem posunięciem do najmniejszych nawet drobnostek, zasługują na szczególniejszą uwagę — zamek cały wewnątrz pozostał nietknięty od czasu jak go zamieszkiwał Maksymilian z żoną; w gabinecie Charlotty na marmurowym kominku wachlarz rzucany, a na biurku pozostał jeszcze list rozpozety, który nieszczęśliwa cesarzowa poddała rozostaniu z ukochanym małżonkiem pisać do niego zaczęła; najskromniejszą z całego zamku sypialnia Maksymiljana urządzona została, nadebłowane nadzwyczaj skromnie, stoł, łóżko, umalowane zawieszony obraz Boga Rodzicy, parę krzesel i półka z książkami.

Ógród przepyszny — od wschodniej strony zamku amerykańskie egzotyczne planty i drzewa zdawała się punktem nieznanym, i groza przejmowała podróźnych naszych na myśl, gdyby w tej chwili burza zjawyła się niespodzianie, w strasliwie bałwany zmieniały gładką powierzchnię morza. Aby stłumić nieco przykre wrażenie i rozporoszyć mimowolną obawą Marylka z bratem zanculi pieśń żeglarską, głosy ich silne, świeże, tacyły się harmonijnie z uderzeniem wiosel żeglarzy, a melodia tęskna, rzewna, płynęła po modych falach morskich i ginęła w oddali.
Od strony Tryestu punkt jakiś czarny okazał się z daleka, bystre oko żeglarzy rozpoznawało w nim drugą barkę jednozłagłową, widąc, że ktoś wiecie zachęcony przykładem naszych podróźnych odważył się na tę trochę niebezpieczną żeglęgę; widok drugiej barki dodał odwagi naszej polskiej rodzinie. — Tymczasem po upływie pięciu minut z przeciwniej strony zarysował się łód stały i uroczy zamek Miramare, niby gniazdo orle zbudowany na skale wśród kwiatów i zieleni, coraz wyraźniej przedstawiał się olśnionym tym czarownym widokiem podróźnym naszym.
Zamek Miramare w istocie każdego zachwycił musi — tak ógród jak i zamek w stylu amerykańskim założony przez Maksymiljanę I., utrzymany nawet, że nieszczęśliwy brat cesarza Franciszka Józefa sam wybrał sobie na mieszkanie to czarowne miejsce, i sam dawał plan tak na ógród jak i na zamek, który zbudowany na olbrzymim odcinku skały wystającym na morze zdaleka zdaje się zawieszony w oboku — apartamenty wewnątrz wspaniałe, przedewszystkiem sala tronowa z prawdziwym urządzeniem przepychu, gabinety indyjski, chiński, japoński z odpowiednim obiciem i urządzeniem posunięciem do najmniejszych nawet drobnostek, zasługują na szczególniejszą uwagę — zamek cały wewnątrz pozostał nietknięty od czasu jak go zamieszkiwał Maksymilian z żoną; w gabinecie Charlotty na marmurowym kominku wachlarz rzucany, a na biurku pozostał jeszcze list rozpozety, który nieszczęśliwa cesarzowa poddała rozostaniu z ukochanym małżonkiem pisać do niego zaczęła; najskromniejszą z całego zamku sypialnia Maksymiljana urządzona została, nadebłowane nadzwyczaj skromnie, stoł, łóżko, umalowane zawieszony obraz Boga Rodzicy, parę krzesel i półka z książkami.

Ógród przepyszny — od wschodniej strony zamku amerykańskie egzotyczne planty i drzewa

zdawała się punktem nieznanym, i groza przejmowała podróźnych naszych na myśl, gdyby w tej chwili burza zjawyła się niespodzianie, w strasliwie bałwany zmieniały gładką powierzchnię morza. Aby stłumić nieco przykre wrażenie i rozporoszyć mimowolną obawą Marylka z bratem zanculi pieśń żeglarską, głosy ich silne, świeże, tacyły się harmonijnie z uderzeniem wiosel żeglarzy, a melodia tęskna, rzewna, płynęła po modych falach morskich i ginęła w oddali.
Od strony Tryestu punkt jakiś czarny okazał się z daleka, bystre oko żeglarzy rozpoznawało w nim drugą barkę jednozłagłową, widąc, że ktoś wiecie zachęcony przykładem naszych podróźnych odważył się na tę trochę niebezpieczną żeglęgę; widok drugiej barki dodał odwagi naszej polskiej rodzinie. — Tymczasem po upływie pięciu minut z przeciwniej strony zarysował się łód stały i uroczy zamek Miramare, niby gniazdo orle zbudowany na skale wśród kwiatów i zieleni, coraz wyraźniej przedstawiał się olśnionym tym czarownym widokiem podróźnym naszym.
Zamek Miramare w istocie każdego zachwycił musi — tak ógród jak i zamek w stylu amerykańskim założony przez Maksymiljanę I., utrzymany nawet, że nieszczęśliwy brat cesarza Franciszka Józefa sam wybrał sobie na mieszkanie to czarowne miejsce, i sam dawał plan tak na ógród jak i na zamek, który zbudowany na olbrzymim odcinku skały wystającym na morze zdaleka zdaje się zawieszony w oboku — apartamenty wewnątrz wspaniałe, przedewszystkiem sala tronowa z prawdziwym urządzeniem przepychu, gabinety indyjski, chiński, japoński z odpowiednim obiciem i urządzeniem posunięciem do najmniejszych nawet drobnostek, zasługują na szczególniejszą uwagę — zamek cały wewnątrz pozostał nietknięty od czasu jak go zamieszkiwał Maksymilian z żoną; w gabinecie Charlotty na marmurowym kominku wachlarz rzucany, a na

nin w mierze, do jakiej jesteśmy zobowiązani. Przyczem dla wiadomości czytelnika dodamy, że treść przywileju, o którym wspomina ks. Ogiński, przytoczona została najdokładniej w znanym dziele Bałińskiego i Lipińskiego z r. 1846 „Staryzna Polska”, t. III, str. 525.

Korespondent *Wileń*. Wzrost, z miasteczka Żymory (pow. trocki), ubolewa nad małą liczbą cerkwi prawosławnych na Litwie. W Żymorach była dawniej cerkiew pojednanych staroświeców (*jednouczeska*), obecnie jednak cerkiew ta została zamknięta i ludność prawosławna uczęszcza w dnię świętą do domu modlitwy staroświeców „bezpopowców”, albo gromadzi się w synkach. Oprócz jednakże korzyści bezpośrednich dla ludności prawosławnej, założenie cerkwi — zdaniem korespondenta — zbawiennieby wpłynęło i na katolików. „Świątynia prawosławna, twierdzi korespondent, poznajomłaby Litwinów z nabożeństwem i nauką kościoła wschodniego. Litwini przekonaliby się, że wiara prawosławna nie gorsza jest od żydowskiej, wbrew twierdzeniom księży katolickich, i w prawosławnych wdziałliwych braci-chrześcjan. Nadto, istnienie cerkwi prawosławnej niezawadnie wpłynęłoby dodatnio i na staroświeców.”

Zarząd szkolny dyceccji litewskiej (wschod. obrządku), ogłosił, jak donosi *Wileń*. Wzrost, sprawozdanie o stanie szkół cerkiewno-parafialnych, z którego kilka cyfer ciekawych przytoczamy: Przed ogłoszeniem ustawy szkół cerkiewno-parafialnych, zarząd bractwa św. Ducha, który przyjął na siebie obowiązek dyceccjalnej rady szkolnej, otrzymał od konsystorza wykaz 147 szkół, z 2.470 uczących się chłopek i 307 dziewcz. Obecnie (do m. kwietnia 1885 r.), otwarto 461 szkół, z 9.326 uczniów, w liczbie których 891 dziewcz. W szkołach cerkiewno-parafialnych, jako wyznaniowych, przemagają naturalnie uczniowie prawosławni, uczęszcza jednak do nich 463 katol. 9 staroświeców i 14 izraelitów. Jest nawet jedna szkoła, do której uczęszcza wyłącznie katolicy, wykłady jednak odbywają się w języku rosyjskim i rodzice zezwili, iż po polsku nikt z nich uczyć nie będzie; Rada zarządzająca przysłała też katolickiej, cerkiewno-parafialnej szkole 10 otartych i 10 egzemplarzy pisma św. po rosyjsku i nakazała, aby nauczyciel był Rosjaninem. Fakt to jednak wyjątkowy; wogóle wśród ludności katolickiej szkół cerkiewno-parafialnych nie ma, tak w dekanacie (*blachosminieskiej okrug*) szumskim nie ma szkół, w dekanacie wileńskim 1 z 6 uczniami, w wilkomińskim 1 z 13 uczniami, najwięcej natomiast w białskim (gub. grodz.) 34 szkoły z 864 uczniami i 1 grodzianinami 46 szkół z 743 uczniami. Koszta utrzymania szkół ponoszą właściciele; sprawozdanie oblicza takowe na 14.000 rs. rocznie; Rada szkolna ofiaruje tylko książki i elementarze, z których część przebrała synod (2.290 ks.), część zaś zakupuje bractwo św. Ducha z własnych funduszy (w r. zakupiono książek za r. 1.133 kop. 52). Pieczęcie, złożone przez właścicieli, idą na wynagrodzenie nauczycieli, którzy pobierają od 60 rs. za zimę (takich bardzo niewiele), do 7 rs. kop. 50 oprócz mieszkania i utrzymania. Pomiedzy nauczycielami szkół cerkiewno-parafialnych najwięcej było włościan, dawnych wychowanców szkół ludowych Ministerstwa oświaty (308), mieszczan 28, żołnierzy rezerwistów 65, 13 zacheł i dwóch synów urzędników. Większość zatem nauczycieli należy do stanu świeckiego; nauczycieli stanu duchownego ogółem 58, w tej liczbie księży (wschod. obrządku) 13, nadto 33 księży wykładają katechizm. Koszta lokalów szkolnych są prawie żadne: 245 szkół nie mają stałego lokalu i nauczyciele uczą po kolei w chatach włościanich, 21 szkół mieszczą się w domach duchowieństwa wiejskiego, 12 w domach własności gminnej stowarzyszeń, 58 bezpłatnie u osób prywatnych, a tylko 102 szkoły w lokalach najetych.

W Kujawach, w gubernji i powiecie mińskim — jak donosi korespondent *Mosk. Wiedomosty* — jest kościół parafialny, liczący 12.694 parafian, prawie wyłącznie prawowitych białorusów, z których większość nie zna ani jednego wyrazu polskiego. Za ostatnich dwóch proboszczów, Ejzebletera i Piotrowskiego, w ciągu niemal lat 5, t. z. w. dodatkowe nabożeństwo odbywało się mało zawsze w języku rosyjskim, co parafianie widzieli bardzo sympatycznie (?).

państwo S... z wdzięcznością dziękowali odważnemu kapitanowi, który przytomnością umysłu przyczynił się do wyratowania ich z niebezpieczeństwa; Marylka również popiepszyła z podziękowaniem, a podaje mu drobna rączkę z karowym uśmiechem:

— Za tak bohaterką odwagę należy się panu koniecznie pewna nagroda, — otóż w nagrodę nauczę pana kilka słów po polsku.

— W istocie — odparł Włoch z zapałem — najpiękniejszą dla mnie nagrodą będzie to, iż pani raczysz być choć na chwilę moim mistrzem, — pod takim przewodnictwem nauczę się prędko polskiego języka.

— Zachodzi tylko trudność w wyborze słów — odrzekło młode dziewczę spłonywszy jak róża pod ognistym wzrokiem kapitana, — powiedz mi pan zatem co życzysz sobie, abym cię najpierw nauczyła.

— Przedewszystkiem kilka pięknych komplementów polskich.

— Zgoda — zawołała piękna dziewczyna z figlarnym uśmiechem — otóż najpiękniejszy komplement jaki pan kobiecie powiedzieć możesz, jest: „pani brzydka, szkaradna, nieznośna”.

Z wzrokiem promiennym, z wyrazem twarzy zdradzającym uczucie, patrzając prosto w oczy Marylkę, kapitan powtórzył z namaszczeniem powyższe wyrazy.

Wesoły, srebrzysty śmiech dziewczęcia był całą odpowiedzią na tak nieostojowe słów użycie; brat i matka poszli za jej przykładem.

Widząc Włoch co się dzieje zdumiony, w pierwszej chwili nie mógł pojąć znaczenia tego objawu dobrego humoru, w końcu jednak domyślił się zdrady, a nie mogąc zmienić stanu rzeczy, uznał za naj-psze podzielić ogólną wesołość.

W parę godzin później parowiec odpłynął do Wenecji; kapitan odprowadził polską rodzinę do stacji parowca i przy pożegnaniu powiedział te piękne znaczenia słowa:

— Za parę miesięcy wrócę do Galicji, jeżeli państwo pozwoli, i przymam do mojego domu obowiązkami będzie odwiedzić państwo w ich majątku; do widzenia zatem na ziemi polskiej.

W dwa miesiące po wyżej opisanym wypadku rodzina S... zwiędziwszy północne i środkowe Włochy, wróciła do rodzinnego kraju i zamieszkała napowrót w pięknej swj posiadłości w Skórzyńcach; było to uroczyste i miłe ustronie, dom mieszkalny w stylu szwajcarskim, cichejny

Wyjątek stanowiło kilku obywateli Polaków i kilkudziesięciu starców i bab, głównie z mieszczan miejscowych i t. zw. szlachty zasiekanowej. O protestach przeciwko rosyjskiemu ze strony parafian nigdy mowy nie było. „Ale oto naraz w Kujawach zjawia się nowy ksiądz Bordini, który bez wszelkiej widocznej przyczyny wypęda z nabożeństwa język rosyjski i wprowadza język polski. Jednocześnie około kościoła zaczyna się gromadzić niezwykły tłum bogatych powozów, ze starych rupiec wyciągają się zarzucone i zapomniane polskie książki do nabożeństwa, w kościele a *propos* i nie *a propos* rozbrzmiewa śpiew polskich kantycek, jednym słowem, świątynia katolicka staje się miejscem propagandy polonizmu wśród ludności rosyjskiej”.

KRONIKA.

Łódź dnia 4. września.

Wiadomości z dworu. Cesarzowa Eugenia przybyła d. 2. bm. do Pragi i zamieszkała w hotelu „Pod gwiazdą”. Po południu zwiadała Hradczyn. — Następca tronu książę Walji, przybył d. 2. bm. do Sztokholmu i zamieszkał w królewskim pałacu Drottningholm.

Wiadomości osobiste. P. Kazimierz Grocholski przybył wieczór do naszego miasta. — P. minister Br. Ziemiańskiowski d. 31. sierpnia nad ranem w przejeździe z Dobowa do Wiednia, przybył koleją Transwersalną na dworzec Żywiec-Zabłocie, gdzie powitany został przez starostę żywieckiego i prezesa żywieckiej Rady powiatowej p. Michałowskiego. Z dworca udał się p. minister w dalszą podróż. — P. Alfred Biedermann z Łodzi i Maciej Bojanowski z Przyborowa, ukończyli w tych dniach wydział chemiczny w Politechnice w Zurichu.

Nekrologia. W Lublinie zmarł ks. Tytus Zeger, jubilat, ostatni infat b. kolegiaty koadjukt i kanonik gremjalny b. katedry podlaskiej, przeżywszy lat 82, a kapłaństwa 56. — Z Tykocina donoszą o śmierci Tomasza Raczewicza, weterana, żołnierza b. wojsk polskich, oddzielnego krzyżem zasługi wojskowej. Zmarł on d. 27. zm. w Tykocinie, przeżywszy przeszło czterdzieści lat. Do ostatnich chwil życia trzymał się czysto i krzepko.

Kalendarz. Sobota (5.): Wawrzynica, Justyniana — Wodzisław. Wschód słońca o godz. 5. min. 29, zachód o godz. 6. min. 29. Długość dnia godzin 12 min. 30.

Kalendarzyk myśliwski. We wrześniu wolno polować na kozły, jelenie, przepiórki, dzikie gołębie, na ptactwo wodne i lotne w ogólności.

Z życia towarzyskiego. W gazecie urzędowej wyszły zapowiedzi związku małżeńskiego p. Juliusza Bykowski, profesora Politechniki lwowskiej, z panną Józefą Felicją Skoraszewską w Wielkopolsce.

Wczoraj odbył się ślub panny Reginy Raucha, córki właściciela młyna parowego w Sokalu, z p. Zygmuntom Sternbergiem, synem dyrektora szkoły izr.

Frak czy kontusz? Krakowski Komitet wycieczki do Buda-Pesztu, zawiadomiał Komitet lwowski, że jego zdaniem delegacja Rad miejskich i w ogóle uczestnicy wycieczki powinni wystąpić we frak, nie zaś w kontusz, z uwagi, że wycieczka ta nie jest oficjalną! Jak to, więc Komitet krakowski przestał już uważać kontusz za zwykłe ubranie i jest tego zdania, że Polacy powinni uważać kontusz za coś podobnego już, jak urzędniczy swój mundur? Kontusz nie jest strojem oficjalnym, ale narodowym, a jesteśmy przekonani, że zapatrywanie to, podzieli z nami Komitet lwowski.

Pomnik Kilińskiego, projektowany we Lwowie kosztem składkowi osób prywatnych i korporacji rzemieślniczych, stanie prawdopodobnie w parku na Stryjskiem. W niedziele rano dnia 6. b. m. udaje się tam komitet, by upatrzeć stosowne miejsce.

Dar. Cesarz udzielił z prywatnej swej skąty gminie Zubrzyk, w powiecie nowosądeckim, na budowę szkoły, zapomogi w kwocie 100 złr.

Wydalenia z Prus potrzebujący umieszczenia: 1) Kotlarz, żonaty, z dziećmi, zdający na karemarza; 2) urzędnik gospodarczy; 3) pisarz gospodarczy; 4) ogrodnik artystyczny; 5) urzędnik gospodarczy, żonaty, z dwojgiem dzieci; 6) ro-

drzew zieleńią i wonnemi bzów i jaśminów krzewami, w których z wiosna sławili uńciły wie dnię i w nocy czarowną pieśń miłości; srebrzysta węgla Wisły okalała założony na wzgórzyn park angielski; opodal duży las świerkowy całej okolicy dodawał wiele majestatycznej powagi; Skórzyńskich, Januszek państwa S... zaliczano słuszenie do najpiękniejszych uadziwiskich okolic.

W miesiącu maju, kiedy wszystko w okolicy tchnie życiem i odrodzeniem, gdy krzewy i kwiaty zbudzone z długiego snu zimowego darzą przechodniów czarowną wonią, a wesoły śpiew ptasząt rozbrzmiewa w powietrzu, przed terasą skórzyńskich dworu stała dorożka i wysiadł z niej piękny, wysoki mężczyzna, w którym Marylka znajdująca się właśnie wraz z matką w ogrodzie poznała od razu Włocha kapitana. Przywitanie było bardzo serdeczne; konwersację zaraz na wstępie zaczęto prowadzić w polskim języku. Włoch bowiem chce uniknąć zdrady na przyszłość, wróciwszy do Galicji rozpoczął na serio lekcje języka polskiego i po kilkotygodniowej pracy poczynił jak na cudzoziemca zdumiewające postępy.

Nowelka nasza nie jest romansem, jest to po największej części czysto z życia wziętym opisaniem spotkania w podróży, dlatego za zwykłą konkluzję w powieściach reżyż nie możemy; chcąc jednak zadowolić o ile to w naszej mocy łaskawych czytelników, na zakończenie zdradzimy tajemnicę serc naszych bohaterów, wprawdzie tajemniczy zdradzać się nie godzi, tłumaczyć nas jednak w tym względzie przywilej autorski. Przypadek: wpał w nasze ręce dziennik Marylki, w którym młoda dziewczyna zachwycona towarzyszym podróżą, na każdej niemal stronnicy dzienniczka o nim wspomina, podejrzawszy zatem, iż młode serduszek bezwiednie może zajęło się nieznanym, a gdy w dodatku podglądaliśmy list kapitana pisanego do starego nauczyciela Niemca, w którym z całą otwartością przynajmniej się do gorącego uczucia i bezgranicznej (jak się wyraził) miłości, do szczęścia nadziewskiego, jakie mu się zjawiało niespodzianie w postaci uroczego, polskiego dziewczęcia, przy którym z łatwości przychodził mu zapomnieć przebyte w pierwszej młodości cierpienia, mamy wszelką nadzieję, a nawet prawdopodobnie, iż konkluzja owego spotkania w podróży jak najlepiej wypadnie.

K O N I E C.

botnik wiejski, żonaty, dwoje dzieci; 7) Włodarz, żonaty, dwoje dzieci; 8) stolarz, żonaty, dwoje dzieci.

Piękne zapatrywania. W *Przeglądzie* lwowskim czytamy: „Sprawa wydała, która tak mocno zainteresowała nasze społeczeństwo, wyjaśniła się już teraz zupełnie. Nerwy się ukoili, rozdrażnienie minęło, a ogół poważnie przyszedł stopniowo do przekonania, że mieliśmy rację, gdyśmy od początku nawoływali do spokoju, rozwagi i umiar kowania.”

Z wielkiej chmury, zabarwionej na czarno dziennikarskim atramentem, spadł mały deszcz i widok się wyjaśnił, a wyjaśniony się, odsłonił nam dwie rzeczy:

a) następnie to, że w naszym społeczeństwie sporo jest jeszcze żywiołów namiętnych, kierujących się głównie uczuciem i dających się wodzić na pasku każdemu wrogowi, byle umiał zażyć z właściwej mańki.

b) Postanowiono nawzajem wydać włoścogów, seccjalistów, uciekinierów od wojska, bezpasportowców, lub z paszportami przedawnionymi. Ale książkę kanclerz miał jeszcze świeżo w pamięci pomoc, jaką mu oddało nazwisko Rogozińskiego, nazwał więc ten proceder ekspulsyjny „wydalaniem Polaków”. Wiedzieli bowiem, że jak długie i szerokie cesarstwo, takiej akcji nie weźmie mu nikt za złe, a jeżeli kto wystąpi z krytyką, to jeno z taką, jaka się robi dla honoru domu, aby nie powiedział przyszłe pokolenia, że bez protestu rzecz się dokonała.

Dwa czy trzy, czy choćby pięć tysięcy wszelakiej zbieraniny, najrozmaitszej narodowości i w dziesięciu dziesiątych niekatolickiego wyznania, ludzi, którzy żadnego społeczeństwa chlubą być nie mogą, bo dla żadnego nie potrafiliby ponieść swej krwi w ofierze, skoro właśnie niechli przed rekrutacją, ludzi niepewnych, do swej ziemi nieprzywiązanych nieczem, trzymających się zasady: *ubi bene, ibi patria* — coż z takimi ludźmi na nasz naród?

Wieraz jeszcze powtarzamy, że rożnomy patriotyzm nakazuje nam unyć ręce od całej tej sprawy i uroczyste zaprotostować, aby ona w jakikolwiekby sposób nas dotykała. To nie Polaków wydalać, tylko żywioły polityczne niepewne, wśród których polski naród dostarcza kontyngensu znacznie mniejszego, niż według jego liczebności przypadłoby na jego dół.”

Tego rodzaju zapatrywania wypowiada *Przegląd*, który jest organem naszej prawicy sejmowej. Powinnowało organu!...

Na sprzedaż licytacyjną wystawiony jest majątek Wola Lubecka w powiecie pilźnieńskim. Cena 14.717 złr.

Zjazd techników w Krakowie. Program tego zjazdu jest następujący: Sobota, 5. bm. Powitanie na dworcu członków anstr. Towarzystwa inżynierów i architektów, wieczorem o godzinie 8 1/2. Po umieszczeniu członków zjazdu, zejście się dołowe w restauracji hotelu „pod różą”, ulica Florjańska, oraz w handlach: Hawelki, Miksi, Wentzla i Suchsa w Ryńku. Niedziela, 6. bm. 8. godzina rano. Zejście się w cukierni w Sukienicach w Ryńku: 8 1/2 godziny rano, zwiedzenie Muzeum Narodowego i galerii obrazów Towarzystwa Sztuk Pięknych w Sukienicach (oprowadza dr. Szukszkie Władysław); 10. godzina rano. Muzeum techniczno-przemysłowe, plac Franciszkański (dyr. Baranicki i Arch. Wdowiszewski); 11. godzina rano. Biblioteka Jagiellońska (dyr. Estreicher). Gabinet archeologiczny (rektor Łepkowski). Nowy Uniwersytet (inżynier Grzymalski); 12. godzina rano. Muzeum Czartoryskich (prof. Odrzyński) i kościoły: św. Florjanna i Krzyża (arch. Knaus), N. P. Marji (arch. Stryjski); 1. godzina w południe. Obiad *a la carte* w hotelu Saskim. 3. godzina po połud. Zejście się w Sukienicach i odjazd powozami na kopiec Kościuszki i Bielany (od osoby 2 złr.) Powrót około 7mej wieczorem. (W razie niepogody zwiedzanie zabytłoko sztuki). 8. godzina wieczór. Wspólny bankiet w sali hotelu Saskiego (od osoby 3 złr. 50 cent. z muzyką, bez napojów). Poniedziałek 7go bm. o godzinie 8. rano. Zejście się w Sukienicach w cukierni. 8 1/2 rano. W przedchodzie na Zamek zwiedzenie kościołów: Dominikańców, Franciszkanów i św. Piotra, następnie 9ta godzina rano: a) Katedra (ks. kan. Polkowski) i profesor Łuszczykiewicz; b) Skarbice (ks. kan. Polkowski); c) Groby królewskie (prof. Łuszczykiewicz Władysław); d) Zamek (arch. Pryliński i prof. Odrzyński, arch. Ekielski). 1. godzina w południe. Obiad na dworcu kolei północnej *a la carte*. O godzinie w pół do 2. po południu. Odjazd do Wieliczki osobnym pociągami (bezpłatnie), zwiedzenie salin (bezpłatnie). O godzinie w pół do 7. wieczór. Powrót do Krakowa. 8. godzina wieczór. Ogólne zebranie się w restauracji na dworcu kolejowym. Jak się dowiadujemy, przybędzie do Krakowa około 80 członków „austrackiego Towarzystwa inżynierów i architektów” z Wiednia, jak również pewna liczba Towarzystwa techników ze Lwowa, celem powitania wiedeńskich gości; pp. zaś Łuszczykiewicz, Baranicki, Wdowiszewski, Estreicher, rektor Łepkowski, Grzymalski, Knaus i Stryjski podjęli się z największą gotowością pokazania gościom wiedeńskim cennych i godnych zwiedzenia zbiorów i pamiątek, znajdujących się w Krakowie.

Kradzież w kasarni. Feldwebelowi 80. pułku piechoty, Józefowi Fluttenbergerowi, skradziono w tych dniach z zamkniętej kancelarii w kasarni przy ulicy Zamostnowskiej l. 26, srebrny zegarek wartości 20 złr. Sprawa otworzył drzwi prawdopodobnie dobranym kluczem, zamek bowiem jest nie naruszony.

Uszkodzenie wozu tramwajowego. Jan Walik, furman z Gródka, jadąc wczoraj szybko ulicą Kazimierzowską, uderzył dyskiem w jadący wóz tramwajowy, który znacznie uszkodził. Złamał mianowicie blachę i urwał hamulec.

Okropny wypadek wydarzył się wczoraj wieczorem na dworcu kolejowym w Szczecinie. Jan Bednarski, liczący lat 71, prawdopodobnie skutkiem własnej nieostrożności, wypadł wczoraj z *coupe* w chwili, gdy pociąg był jeszcze w ruchu. Nieszczęśliwy starzec dostał się pod koła wagonu, które odcieły mu lewą rękę i uszkodziły znacznie głowę. Bednarskiego przywieziono dziś rano do Lwowa, i na noszach odniesiono do szpitala poezycznego. W skutek odniesionego ciężkiego uszkodzenia, starzec zmarł w drodze. Dochodzenie w tej sprawie zarządzone.

Falszywe srebrne guldeny pojawiły się w tych dniach w naszym mieście i to w bardzo wielkiej ilości. Guldeny te wylane są z cyny a przynajmniej trzeba, że na pierwszy rzut oka wyglądają zupeł-

nie jak prawdziwe. Wczoraj wieczorem mianowicie pewien majster stolarski mieniący pięć-reńskowy banknot w trafice przy ulicy Halickiej, otrzymał gulden fałszywy, w szynku zaś Szymona Kornera przy ulicy Szpitalnej l. 24, przytrzymano dorożkarza Nr. 24, który usiłował spieniężyć podobny fałszykat. Policja zarządziła energiczne dochodzenie celem wyśledzenia fałszerzy.

Mianowania. Sąd krajowy wyższy w Krakowie, zamianował praktykantów sądowych: dra Franciszka Ksawerzego Fiericha i Jana Halickiego z a, bezpłatnymi asokulantami dla swego okręgu.

Do rygorozów medycznych w Uniwersytecie Jagiellońskim mianowani zostali: komisarzem rządowym, nadzwyczajny profesor dr. Antoni Rosner, jego zastępcą zwyczaj. prof. dr. Tad. Browicz; koegzaminatorem dla drugiego rygorozu nadzwyczajny prof. dr. Stanisław Domański, a jego zastępcą docent przyrady dr. Stanisław Ponikto; koegzaminatorem dla trzeciego rygorozu, nadzwyczajny prof. dr. Alfred Obaliński, a zastępcą tegoż nadzw. prof. dr. Leon Jakubowski.

Revizje trunków i wiktuałów, przedsięwzięt wczoraj chemik miejski dr. Wąsowicz w rozmaitych wszystkich miejskich. Zakwestionowane artykuły, żywność i płyny poddane będą rozbirowi chemicznemu.

Służba w lokalach restauracyjnych, jak to wszystkim wiadomo, nie grzeszy zbytnią grzesznością, a bardzo często zdarzają się wypadki, że goście traktowani są przez kelnerów w sposób bardzo niegrzeczny. Pomimo licznych skarg, panowie restauratorowie nie uważają za stosowne poskromić bunt służących, owszem milczeniem pochwalają jeszcze tychże wybrki. Nie dziwimy się więc, że niektóre restauracje cieszące się do niedawna wielką frekwencją gości, świecą teraz pustkami, a nie żądłago może nawet zakończyć swój żywot. Nie koniec na tem. Kelnerzy, roznoszący potrawy powinni mieć zawsze czyste ubranie, białą koszulę i kołnier. Zasadę tę, nie znajdując jednak zwolenników w gronie restauratorów lwowskich. Również liczenie podwójną kredką nie przychodzi się do utrwalenia firmy gospodarza. Tych kilka uwag ogólnych, zamieszczamy z powodu dochodzących nas skarg, aby pp. restauratorów nakłonić do wprowadzenia koniecznych ulepszeń, które ze względu na wymogi mieszkańców miasta stołecznego, tudzież w ich własnym interesie konieczne i rychło wprowadzone być winne.

Dom zajędy. a raczej hotel przy ulicy Żółkiewskiej l. 26 należy do najobszerniejszych lokali, jakie kiedykolwiek oko ludzkie widziało. Brud rozlewnożnił się tam w całej okazałości, a nieporządek i przyjmowanie gości nadzwyczaj po dejrzaną natury uzupełniał ten okropny obraz. Do hotelu tego zjechał wczoraj p. Szymon Nussbaum, muzykant z Glinian, a strudzony podróżą położył się spać, ukrywając swe ubranie pod poduszką. Jakież straszne było rozczarowanie pana Szymona, gdy przebudziwszy się rano, zobaczył, że spódnice znajdowały się tam gdzie je włożył, ale natomiast znikł piguliarski z kilku guldenami. P. Nussbaum narobił wprawdzie krzyku i hałasu, nie mu to jednak nie pomogło, gdy goście, którzy z nim w jednym pokoju spali, rano się ulotnili, a gospodarz, który ich nie zameldował, nie mógł dać bliższych w tym kierunku wyjaśnień.

Morderstwo. O strasznej zbrodni, spełnionej, jak to już donosiliśmy, w nocy na 29. sierpnia w karczmie „Głęboka”, na drodze pomiędzy Thustem i Buczaczem, w powiecie zaleszczyckim, donosi *Gazeta Lwowska* następujące szczegóły: „Wymordowaną tam została rodzina arendarza Mechla Rollera, mianowicie tenże Mechel, jego żona Golda, córka Perla, mały syn Moriko, kuzyna Mechla Chajja Haller i służący Chaim Leiba Baran. Drugiego syna Mechla Rollera, Wofla, zastano rano, mimo mroźnego uszkodzenia, jeszcze przy życiu i odwieziono bezzwłocznie celem ratunku do Jazłowiec. Mała wszakże jest nadzieja utrzymania go przy życiu. Zbrodnia dokonana została z niesłychanym okrucieństwem, wszystkie ofiary mają głowy roztrzaskane siekierami tak, że nawet twarze nieszczęśliwych poznać nie można; oprócz tego mają rany od pchnięć nożami w piersi. Z całej rodziny Rollera pozostali przy życiu tylko półroczne dzieciętko, które znalazło się w łóżku zamordowanej matki, całe krwią tęże zalane, lecz nieszczęśliwie, i dwie córki: 13-letnia Leika i 10-letnia Hudia, które podczas mordowania reszty roduństwa ukryły się pod pierzynami u nóg zabitych tak, że ich mordercy nie spostrzegli. Na podstawie szczegółów, podane komisji śledczej przez dwie te dziewczynki, aresztowano jeszcze tegoż dnia czterech włościan z sąsiednich Koszów, Drohiczków i Popowic, jako poszlakowanych o sprawstwo tej strasznej zbrodni, spełnionej w celu rabunku, gdyż mordercy zrabowali w karczmie wszystko co miało jakąkolwiek wartość. Dalsze energiczne dochodzenie jest w toku.”

Sprostowanie. W numerze wczorajszym w „Wiadomościach osobistych” wydrukowano mylnie Staszewicz, zamiast słynnych Stawiszcz ukraińskich.

Wykaz inspekcji Dyrekcji policji z 3. września. Skradziono srebrny zegarek z takimi łańc. wart. 20 zł., 14 kieszek męskich a 3 damskie, 6 przesieradeł, 5 poszewek i 10 par kalessonów wart. 40 zł. i złoty pierścień wart. 10 zł. — Znalezione kartke zast. l. 8676.

Kraków 3. września. Na wczorajszym tajnym posiedzeniu Rady miejskiej mianowani zostali: Gołński Jan, dotychczasowy adiunkt Magistratu, prowizorycznym komisarzem obwodowym; Skrzyński Franciszek, dotychczasowy aplikant, adiunkt Magistratu; Fuciliński Adam, dotychczasowy nadetatowy aplikant, etatowym aplikantem, i Gładysiewicz Klemens, dotychczasowy asystent kas miejskiej, prowadzącym dziennik podawczy Magistratu.

Wiedź 2. września. Dziś w południe odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru, Rudolf Gähler, szef fabryki rur gazowych i wodociągów Morgensterna i spółki. Przyczyną samobójstwa dotychczas nie wiadoma.

Policji tutaj udało się przytrzymać niebezpiecznego oszusta w osobie Franciszka Szeka, który w spółce z niejakim Weitznerem i Schillemerem wyłudził od rozmaitych osób przeszło 20.000 złr., a to w ten sposób, że sprzedawał łatwowiernym różne papiery bez wartości, jak np. prospekt sześcioprocenowej renty węgierskiej za oryginalne losy. Spółnika jego Weitznera, uwieczono przeszedł miesiąc w Teszcie, Schillerowi zaś udało się uniknąć do Ameryki z lwią częścią łupu.

Reichenau 2. września. Dziś rano o godz. 5. minut 15, dokończył się tuż dość silne trzęsienie ziemi w kierunku od południowego zachodu ku północnemu wschodowi. Trzęsienie trwało dwie sekundy, nie spowodowało jednak, jak się zdaje, żadnych szkód.

Karanebes 2. września. W nocy z 31. zm. na 1. bm. porozlepiano na ulicach miasta plakaty podpisane przez „rumuńską irydyntę” w Bukareszcie, a które w bezprzekładnie gwałtowny sposób usiłują podburzyć ludność przeciw węgierskiemu Rządowi, państwu i królówi. Wdrożono natychmiast śledztwo, a akta i wynik dochodzeń odesłano władzy właściwej.

Preszburg 2. września. W majątku br. WALTERSKIRCHENA wybuchł pożar, którego ofiarą padły zabudowania gospodarskie i cały plan tegoroczny. Pożar powstał prawdopodobnie skutkiem nieostrożnego obchodzenia się z młóciną parową.

London 2. września. Przed sądem szeryfa stanęła Rebeka Jarret, obwiniona o zbrodnię uprowadzenia trzynastoletniej Elizy Armstrong. Sąd odmówił przyjęcia kaucji w zamian za pozostawienie winnej na wolnej stopie. Wytoczone również śledztwo przeciw jednemu z redaktorów *Pall Mall Gazette*, jako współwinnemu.

Cholera. Depesze z dnia 2. bm. wykazują: W Tulonie zmarło 22 osób, w Hiszpanji 1058, w Rzymu zaś donoszą, że w prowincji Coserta, w Trivio zachorowały trzy osoby na cholere.

Wypadek na kolei. Pociąg kurierski przybywający z Gniezna do Poznania o 12. godz. 47 minut w nocy, wykoleił się między Kobylnicą a Poznaniem z powodu pęknięcia obrotowy u koła trzeciego wagonu. Wagon ten zapalił się i spalił, a następnie wykoleił się. Prócz jednego z konduktorów, który ciężko pokaleczony został i wątpia o jego życiu, cztery osoby odniosły lekkie uszkodzenia. Podróżnych przywiózł do Poznania osobny pociąg, wyprowadzony na miejsce nieszczęścia.

Skrupulatność. Niedawno temu, jak donoszą *Sour. Izwiestia*, pewna rodzina, mieszkająca na prowincji w pobliżu Moskwy, przybyła do tejsze na nabożeństwo żałobne, zamówione w jednym z monasterów moskiewskich. Gdy eromonach, począwszy wyliczać imiona: zmarłych, doszedł z kolei do imienia Jakób, jedna z pań, należących do rodziny, widocznie zaniepokojona, przyskoczyła bliżej do ołtarza i przerwała nabożeństwo. „Co pani?” — pyta zbity z tropu celebrant. „Proszę was ojeze, ażebyście tylko nie przekreśli! Diacek na liście wszystkich nieszczęśliwych nazwał „rabami” (nie-wolnikami, sługami bożymi), a mój mój Jakób był przecież, jak wszystkim wiadomo, koleżankiem registratora. Mójliście się więc za duszę nie sługi ale za duszę registratora Jakóba.” Ot co jest!

Koleństwo. W przeszłym tygodniu umarł w Moskwie sędziwy aktor Samarin, prawdziwy patriarcha moskiewskich artystów dramatycznych. Podczas pogrzebu, jak donosi jedno z pism miejscowych, zdarzył się taki wypadek: „Poraby już z mową wystąpić!” — krzyknął ktoś z tłumu. „Kto pan jeste?” — zapytuje krzyżowca. „Ja?” — Ja jestem znanym i przyjacielem zmarłego.” — „Jako przyjaciel?” — „Jako artysta: jestem także artystą pewnego rodzaju.” — „Jakim artystą?” — „Jestem krawcem, nazywam się Bojszylem i teraz spójnie Samarinowi!”

Poszukiwania skarbów. W obecnej chwili prowadzą się w kijowskiej gubernji poszukiwania skarbow na wielką skalę. W miasteczku Kursku, okolicy Korsunia, w uroczysku Kamiouki, Hurlaj-Gródka, nad rzeką Tiasminem, w lasach okole Siota Matsusowego i w innych okolicach kaniewskiego, czerkaskiego i czerniuchowskiego powiatów, włościanie skopali znaczne przestrzenie poszukiwając skarbow. Najzawzięciej poszukiwania prowadzi się w Hulaj-Gródka, nad rzeką Tiasminem i w kurhanach Siota Matsusowego. Poszukują szczerzej jakiejś starożytnej świątyni, z której sprzęty bardzo kosztowne, jak złoto uryt itp., mają być zakopane gdzieś w okolicach powyżej wskazanych, oprócz tego w kurhanach Matsusowych jakoby nas się znajdowało siedm beczek złota. O wszystkich tych skarbach opiewa miejscowe podanie. Rozko panu już kłka kurhanów, znalazłono masę kości naczdy bronzowych i żelaznych przedmiotów, ale to wszystko nie złoto, więc jako rzeczy bez wartości porzuca się na polu.

Statystyka gonitw carskosielskich. Tegoroczny wsp. udział koni polskich w gonitwach carskosielskich nie był ani tak liczny jak w latach poprzednich, ani nie przyniósł tak dobrego rezultatu, gdyż z ogólnej sumy 72.785 rs., ledwie część mniejsza, 34.183 rs., stajniom polskim przypadła w udziale.

Handowy i sportsmen z Królestwa, w liczbie osmiu, posiadali w tym sezonie 28 koni, którzy występując w 41 biegach, w 25 z nich były zwycięzami.

Wybrane szereguje się jak następuje: Pierwsze miejsce trzyma pan L. Grabowski z sumą 12.625, „Fine Mouche” jak w roku zeszłym tak i obecnie przyniósł najwięcej, gdy 8125 rs., dalej „Anna Mazowiecka” 1250 rs., „Maryna Mniszechówna” 1200 rs., „Sasin Grabowski” 850 rs., wreszcie „Kordecki” i „Pain d'epice” zdobyli 650 i 550 rs.

[illegible]

Z Drukarni „Dziennika Polskiego“ pod zarządem Jana Mittiga